ΠΙΟΝΕΡΟΣ

ΜΑΡΤΙΣ 1936

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ
ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ.

3

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΩ ΤΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΙΣ ΤΑΚΣΙΣ, ΝΑΣΕ ΕΤΙΜΟΣ!

ΠΙΟΝΕΡΟΣ

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΥ ΟΜΠΚΟΜ ΤΥ ΚΟΜΣΟΜΟΛ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ ΚΕ ΤΥ ΛΚΠ ΤΙΣ ΥΣΣΔ

ΧΡΟΝΟΣ IV (VI) ΑΡΙΘΜ. 3 (56)

ΜΑΡΤΙΣ 1936

Π. ΠΟΣΤΙΣΕΒ

Ο ΚΑΙΜΟΣ ΤΙΣ ΜΑΡΘΑΣ

Πάνο στο κρεβατάκι, που ίτανε καμομένο απο τέσερις καρέκλες, απλόνοντας τα χεράκια-του, πλάγιαζε ο Μίσσας, πεδί τριόν χρονόν κε ίτανε χαμένος απ' τον πιρετό. Το στίθος-του ανεβοκατέβενε βαριά. Μπροστά-του στα γόνατα σαν κσιλιαζμένι στεκότανε ι μιτέρα-του Μάρθα. Τα γιαλένια μάτια-τις κίταζαν ακίνιτα το γιό-τις που πέθενε.

Νά διο μέρες πια δεν πίγε στι δουλιά, κε πόσες φορές τιν προστιμάρανε αφτί τι βδομάδα για τις αργοπορίες, πόσες απιλές άκουσε απ' τι διέφθινσι τις φάμπρικας. Τί να κάνι; Πού να πάι; — φορτικά χονότανε ι σκέπσι στο βασανιζμένο απ' τιν αγριπνια κεφάλι τις Μάρθας. Αν δε θα πάι σίμερα στι φάμπρικα, θα μίνι διχος θέσι, θα μίνι μ' ένα ςορό πεδιά δίχος ένα κομάτι πσομί.

Ι Μάρθα ανατρίχιασε, κίτακσε το ρολόγι.

—Τρις,—φοβιτσιάρικα πσιθίρισε.—Τόρα θα σφιρίκσυν ι σφιρίχτρες, θα πάγο.

— Μιτέρα, νεράκι,—βόνκισε ο Μίσσας.

Ι Μάρθα σικόθικε, πίρε απ' το ράφι το τσαερό κε το πίγε στα πσιμένα χίλια του πεδιύ.

Τ-υ-υ-υ—ακύστικε μέσα στι νεκρικί σιγαλιά, ι πρότι προιδοπιτικί σφιριγματιά τις φάμπρικας.

Κάπνισαν ι καπνοδόχι, άρχισαν να δουλέβυν ι ατμομιχανές. Ι πόλι προιπαντύσε τι μέρα με δεκάδες διάφορυς ίχυς. Μετά δεκαπέντε λεφτά ι ιφαντουργί έπρεπε να πιάσυν δυλιά. Ι Μάρθα πάλι κίτακσε το ρολόγι—ίνε κερός πια να πάι.

Σικόθικε κε πίγε τρικλίζοντας, απ' το κρεβάτι τυ άρροστυ σίμοσε στο τραπέζι, πίρε μια κόχι πσομί κι' άρχισε να τιν κόβι σε κάμποσα κομάτια, ίστερα πίγε πάλι σιμά στο Μίσσα, πασπάτεπσε το κεφάλι-του, κατέβασε βαριά το χέρι-τις κι' αγάλια-αγάλια πίγε στι γονιά. Εκί σκεπαζμένα με κουρέλια κιμόντανε γλικά ακόμα τρία πεδάκια. 'Αμα ίδρε ανάμεσά-τους τι μεγαλίτερι—εφτάχρονι Βάρια, ι Μάρθα άρχισε να τιν κσιπνάι.

— Βάριενκα, Βαριύσσα, σίκο.

Ι Βάρια ςικόθικε στα πόδια-τις, κίταξε τι μιτέρα-τις, κε αφύ έπεςε πάλι πάνο στα ζεσταμένα κυρέλια, άρχιςε να τρίβι με τα χεράκια τα παρακιμιζμένα μάτια-τις.

— Σίκο, κορίτςι-μυ, πρέπι να πάγο, πίγενε να κάτςις ςιμά στο Μίςςα.

Ι Βάρια ςικόθικε κε πίγε στο κρεβάτι τυ αδερφύ-τις πυ πέθενε. Κίταζε κάπος

φοβιτςιάρικα με μάτια δίχος νόιμα το αδερφάκι-τις, πασπάτεπςε το πάπλομά-τυ, κίταξε τι μιτέρα-τις, κύνιςε επιβεβεοτικά το αναμαλιαζμένο κεφαλάκι-τις, κάθιςε κε ακύμπιςε στο στίριγμα τις καρέκλας.

— Βάριενκα, νά εδό ίνε το τςαερό με το νερό, να τυ δόςις να πιι, όταν θα γιρέπςι, ςας έκοπςα πςομάκι. Όταν θα δόςις στο Μιςςα μύςκεπςέ-το στο ποτιράκι, να μιν το δόςις κςερό κε κίταξε να μιν κιμιθίς κοριτςάκι-μυ, γιατί ο Μίςςας ίνε άςκιμα.

Ι Μάρθα πίγε ςιμά στι νισταγμένι Βάρια, χάιδεπςε τις μπυκλίτςες-τις, ίθελε να τι φιλίςι, μα τα δάκρια έςφιξαν το λαρίνκι-τις, γίριςε κε κίταξε πίςο κε, φέβγοντας, ίπε:

— Κίταξε να μιν κιμιθίς, εγό πίγα. θα παρακαλέςο κε μπορί να μ' αφίςυν να επιςτρέπςο.

'Οταν ι Μάρθα βγίκε στο δρόμο, έκανε κάμποσα βίματα απ' τιν καλιβα, σταμάτιςε, για κάτι ςκέφτικε κ' επέστρεπςε πίςο.

'Οχι, μπορί να κιμίθικε, τί να ςυ κάνι αφύ κ' ιδια ίνε μικρί, ας πάγο να κιτάκςο.

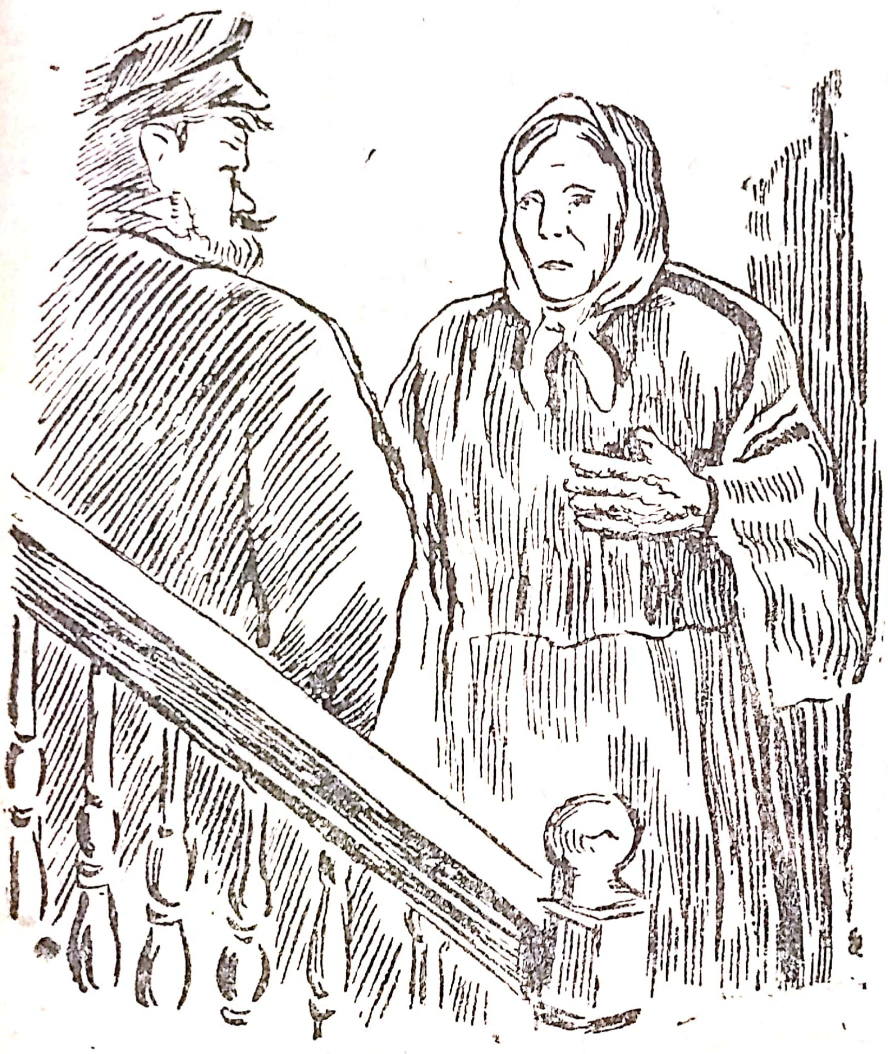
Ι Μάρθα μπίκε ίςιχα στο χαγιάτι, αφυνκράςτικε. Πίςο απ' τιν πόρτα στιν καλίβα ίτανε ιςιχία. 'Ανιξε προςεχτικά τιν πόρτα, μπίκε μέςα. Ο Μίςςας κιμότανε, τα χεράκια-τυ όπος κε πριν ίτανε απλομένα. Το κεφαλάκι τις Βάριας ίτανε πάνο στο στιθος-τυ, κι' αφτί κιμότανε. Ι Μάρθα κίταξε το ρολόγι, —γλίγορα θάνε ι όρα τέςεςρις,— άργιςα.. Πιγε ςιμά στυς κιμιζμένυς, έπεςε στα γόνατα κε τα δάκρια κιλύςανε απ' τα βαθιά πεζμένα μάτια-τις.

Τί να κάνι; Να πάι ίτε να μιν πάι, μπορί να τί ςιχορέςυν, μπορί να τιν καταλάβυν.

Σικόθικε γλίγορα όρθια, άρπαξε ένα κομάτι πςομί πυ ίτανε τιλιγμένο με κυρέλι κε τρέχοντας βγίκε απ' τιν καλίβα. Φάνικαν τα φότα τις φάμπρικας, νά εκατοντάδες φοτιζμένα παράθιρα τυ ιφαντυργικύ χτίριυ κε νά ι αβλόπορτες τις φάμπρικας. Ι Μάρθα κάπος σύφροςε ςαν κλέφτις, περπατόντας δίπλα στον τίχο τυ χτίριυ, περνύςε να πάι στο τμίμα-τις. 'Αμα μπίκε στο διάδρομο, τράβικςε για τον αργαλιό-τις, μα εκί

στεκότανε πια μια εφεδρικί εργάτρια. Ι Μάρθα σταμάτισε στο μονοπάτι αντίκρι στον αργαλιό, κίταξε τιν ανταγονίστριά-τις, γίρεψε με τα μάτια τι γιτόνισά-τις κε, αφού δεν τιν ίδρε, πίγε στο μαρκαδόρο.

Ο μαρκαδόρος, παλιός ποντικός τις φάμπρικας,— ο Αντρέι Βασίλεβιτζ, από μακριά ίδε τι Μάρθα, πυ ερχότανε σ' αφτον

ανάμεσα απ' τυς αργαλιύς. Σύφροσε επίτιδες τ' άσπρα φρίδια-τυ κε έσκιπσε πολί σκεφτικά πάνο στο ιμερολόγιο.

'Αμα πίγε σιμά στο γραφίο τυ μαρκαδόρυ, ι Μάρθα περίμενε ιποταχτικά όσπυ να τιν προσέκσι ο Αντρέι Βασίλιεβιτζ, μα εκίνος αργοπορύσε σινιδιτά, φιλομετρύσε πιζματόδικα το ιμερολόγιο. Επιτέλυς, ο τρομερός κε πιστός φρυρός τις φάμπρικας σίκοσε το κεφάλι-τυ κε ίσιχα ίπε:

— Εσί Μάρθα, πίγενε στο γραφίο να μιλίσις με το διεφθιντί εγό, βαρέθικα πια νάχο τράβαλα μαζί-συ.

Το κιτρινο πρόσοπο τις Μάρθας τρεμύλιασε νεβρικά, τα δάκρια πιτσίλισαν ακράτιτα απ' τα μάτια-τις.

— Αντρέι Βασίλιεβιτζ, καλέ-μυ, λιπίσυ-με, βοίθισέ-με...

Ο Αντρέι Βασίλεβιτζ σόπενε.

Ι Μάρθα κάπος φοβιτσιάρικα κίταξε ολόγιρά-τις, ανεβοκατέβασε τα πόδια-τις, έγιρε το κεφάλι-τις κε τράβιξε ίσιχα για το γραφίο.

Ο προθάλαμος τυ γραφίυ ίτανε γιομάτος. Εκί ίτανε μαζομένι άνεργι ιφαντυργί, καλφάδες πυ περίμεναν να μιλίσυν με τι διέφθινσι. Ι Μάρθα δεν τόλμισε να μπι στον προθάλαμο, κε φένετε ότι δεν τις έφταναν ι δινάμις ν' ανεβί απ' τι μεγάλι σκάλα. 'Επεσε πάνο σε μια πέτρινι πλάκα, πυ βρισκότανε σιμά στον τίχο τυ γραφίυ κε περίμενε με μισοσινιδιτί κατάστασι τιν καταδικαστικί απόφασι για τον εαφτό-τις κε για τιν ικογένιά-τις.

Ο ίλιος ανέβικε, έκσο τσιρίζανε έφθιμα τα σπυργίτια, τα περιστέρια πετύσανε απ'ένα μέρος σε άλο.

Ο διεφθιντίς ετιμαζότανε να πάι να προγεβματίσι. Βγένοντας απ' το γραφίο ίδε τιν καμπυριαζμένι Μάρθα πυ καθότανε.

— Γιατί κάθεσε εδό, δεν κιμίθικες ακόμα, πίγενε, ιπόγραπσα πια για να σε βγάλυν απ' τι δυλιά.

Ι Μάρθα σίκοσε μιχανικά το κεφάλι-τις, άπλοσε το χέρι-τις στο διεφθιντί, έπεσε στα πόδια-τυ κε πάτισε τα κλάματα.

Δε σε χριάζυμε δε σε χριάζυμε,— φόναξε ο διεφθιντίς.—Πίγενε να βρις θέσι αλύ, φτάνι, εδό δεν ίνε γιροκομίο.

Ι Μάρθα ανκάλιασε τα πόδια τυ διεφ-

θιντί, τάςφιχσε στο πεζμένο στίθος-τις.

— Καλέ-μυ, προστάτι, πατέρα-μυ,— επανάλαβε κλέοντας τα ίδια λόγια — Κε τα πεδιά-μυ, ο Μίςςας πεθένι, τί να κάνο μαζί-τυς;

Ι Μάρθα έπεσε ανίμπορα στα πόδια τυ διεφθιντί. Εκίνος πέρασε ίσιχα από πάνο-τις κε τράβιχσε παραπέρα.

Ι Μάρθα πίρε το λογαριαζμό-τις— - τρία ρύβλια κε εβδομίντα καπίκια για εφτά μέρες. Μ' αφτά τα πσορόλεφτα, μόλις σέρνοντας τα πόδια-τις, πίγενε ςκοτομένι απ'τον καιμό, στα πεδάκια-τις...

Μόνο άμα σίμοσε στιν κατικία-τις, ι Μάρθα ίρθε τελιοτικά στον εαφτό-τις. 'Αρχισε να φοβάτε. 'Επεσε στο πεζύλι τυ σπιτιύ, στριμόχτικε στον τίχο, σα να ίθελε ν' ακύσι τί γινετε απο πίςο-τ. Εκί ίτανε ισιχία. Ι Μάρθα σικόθικε απ' το πεζύλι, στιρίχτικε στον τίχο τις χαμοκέλας κε πίγε σιμά στιν πόρτα τις κατικίας.

Ι αχτίδες τυ ίλιυ έκοβαν τυς σαπιζμένυς χσιλένιυς τίχυς τυ χαγιατιύ, γλιστρύςανε με χρισές λυρίδες απ' τι χαμιλί πόρτα στιν κατικία.

Ι Μάρθα σταμάτισε σιμά στιν πόρτα κρατόντας τιν ανάσα-τις, ίστερα πασπάτεψε με το κίτρινο, αδίνατο χέρι-τις τι χρισί λυρίδα, πυ κυνιότανε πάνο ς' ένα κομάτι σκονιζμένο κετσέ, πυ ίχε στομπόσι το μικρό παράθιρο τυ χαγιατιύ.

'Επιασε φοβιτσιάρικα, διςταχτικά το σιδερένιο χερύλι τις πόρτας, κι' άνιχσε επίςις διςταχτικά τιν πόρτα τις κατικίας.

Στιν μπροστινί γονιά πάνο στο κρεβάτι με τις καρέκλες ίτανε χσαπλομένος ο Μίςςας με μισοανιγμένα μάτια. 'Ιτανε πεθαμένος. Το αναμαλιαζμένο κεφαλάκι τις κιμιζμένις Βάριας βρισκότανε πάνο στο στίθος-τυ.

Τα θολά μάτια τις Μάρθας γιρίςανε σιγά-σιγά δίχος δάκρια στο σορό, πυ ίτανε σκεπαζμένος με κυρέλια.

Τα μάτια τις Μάρθας σκοτίνιασαν, πετύςανε μικρά, μικρά αστράκια, πυ βγάζανε σπίθες.

— Βάριενκα, Βάρια, πεδάκια-μυ! Επέστρεψα, ίμε μαζί-σας—πσιθίριζε ι Μάρθα μ' άσπρα τρεμυλιαστά χίλια, κε στεκότανε στι μέσι τις καλίβας.

Στο πάτομα σιμά στα πόδια-τις βρισκότανε το μάβρο κομάτι πσομί, τιλιγμένο μέσα στο κυρέλι, ι χάρτινι τριάρα κε τα εβδομίντα καπίκια.

'Ιτανε ο λογαριαζμός τις Μάρθας, πυ τις έδοσε τ' αφεντικό-τις, ο καπιταλιστις.

ΤΑΡΑΣ ΣΕΒΤΖΕΝΚΟ

Ο Ταράς Γριγόριεβιτζ Σεβτζένκο γενίθικε στα 1814 στιν Υκρανία. Ι γονιί-τυ ίτανε δυλοπάρικι.

Δυλοπάρικυς ονομάζανε τότε τυς χορικύς, πυ λογαριαζόντανε σαν ιδιοχτισία τυ τσιφλικά κε ίτανε ιποχρεομένι να δυλέβυνε γι' αφτόνα. Ι τσιφλικάδες ζύσανε σε όμορφα παλάτια κε δε δυλέβανε καθόλυ, κ' ι δυλοπάρικι σ' όλι τι ζοί-τυς λιγύσανε τι ράχι-τυς απ' τι βαριά δυλιά, πάντα ίτανε πιναζμένι κε ζύσανε σε φτοχοκαλίβες. Ο τσιφλικάς ίχε όλι τιν εκσυσία στα χέρια-τυ: μπορύσε κε να τυς πυλίσι σα ζόα, κε να τυς αλάκσι με σκιλιά, κε να τυς σκοτόσι ίτε να τυς δόσι στο στρατό, όπυ ιπιρετύσανε τότες 25 χρόνια.

Από τέτιυς δυλοπάρικυς γονιύς γενίθικε κι' ο Σεβτζένκο, πυ απ' τις αρχές τις ζοίς-τυ πινύσε κε κρίονε μέσα σε μια καλίβα, πυ ίτανε σκεπαζμένο με άχιρο. Απ' τι δίσκολι δυλιά ι μιτέρα-τυ πέθανε, αν κε ίτανε ακόμα νέα. Ι ζοί για τυν Ταράς έγινε ακόμα πιο δίσκολι. 'Οταν πέθανε ι μιτέρα-τυ ο Ταράς μόλις ίτανε 9 χρονό. Σ' αφτό το χρόνο ο πατέρας-τυ τον έδοσε να μάθι σ' ένα διάκο. Ο Ταράς γλίγορα έμαθε να διαβάζι κε να γράφι, κι' ο δάσκαλός-τυ δεν ίκσερε άλο τίποτα. 'Ιστερα ο Ταράς πίγε σ' έναν άλο διάκο, μα κε κίνος ο άλος ίτανε μεθίστακας, τον ανάνκαζε να κάνι διάφορες δυλιές αντίς να τον μαθένι. Τον χτιπύσε σιχνά κι' ο μικρός Ταράς κρίφτικε μια φορά μέσα στα χόρτα, για να μιν τον βρι. 'Ετσι ο Ταράς «έμαθε» δυο χρόνια κε ίστερα αναγκάστικε να φίγι για πάντα.

Αφτί τιν εποχί (στα 1825) πέθανε ο πατέρας-τυ.

Στα 1826 ο Σεβτζένκο έφιγε να μάθι στο ζογράφο Λισιάνκο. 'Ιστερα πίγε σ' άλο ζογράφο—στο διάκο τυ χοριύ Ταράσοβκα, μα εκίνος τίποτες δεν ίκσερε από ζογραφική. Στο τέλος χάθικε ι ελπίδα-τυ να γίνι καμιά μέρα ζογράφος κ' επέστρεψε στο χοριό Κιρίλοβκα, στο σπίτι-τυ, όπυ άρχισε να βόσκι τα κσένα ζόα. Ο Ταράς δε μπορύσε να βόσκι καλά τα ζόα, γιατί αγαπύσε πολί να διαβάζι, να ζογραφίζι, να κιτάζι τιν όμορφι φίσι κε λιζμονύσε τα ζόα-τυ, πυ σκορπιζόντανε σε διάφορι μέρι. Σιχνά βρίζανε τον Ταράς κε τον χτιπύσανε, μα

εκίνος πάλι ακολυθύσε το δικό-τυ.

Στα 1829, όταν ο Ταράς έγινε 15 χρονό, τον πίρανε στο σπίτι τυ αφέντι σαν ιπιρέτι. Ίστερα τον Ταράς τον έκαναν «καζατζόκ» (ιπιρέτις σπιτιύ) τυ τσιφλικά Ενχελγάρντ.

Ο Ενχελγάρντ έπερνε σιχνά μαζί-τυ το μικρό «καζατζόκ» Ταράς, όταν πίγενε στο Βίλνο, στι Βαρσοβία κε σε άλες πόλις.

Πολί άσκιμι ζοί ίχε ο Ταράς κε στον τσιφλικά Ενχελγάρντ, μα πάλι δεν έχασε τιν ελπίδα-τυ να γίνι ζογράφος, μάθενε να ζογραφίζι κριφά απ' τον αφέντι-τυ. Στις 6 τυ Δεκέβρι ο Ενχελγάρντ ίβρε μια νίχτα τον Ταράς, όταν ζογράφιζε. Ο αφέντις θίμοσε κε χτίπισε χτινόδικα τον Σεβτζένκο. ζογράφι θέλανε να γλιτόσανε τον Ταράς απ' τι δολοπαρικιακί εκσάρτισι κε μιλίσανε γι'αφτό με τον Ενχελγάρντ, μα τίποτα δε βγίκε, γιατί εκίνος απέτισε πολά χρίματα για τιν απελεφτέροσι τυ Ταράς.

Τότες ο ζογράφος Μπριύλοφ ζογράφισε το πορτρέτο τυ πιτί Ζυκόβσκι κε με τα χρίματα πυ πίρανε απ' αφτό το πορτρέτο εκσαγοράσανε τον Σεβτζένκο (για 2.500 ρύβλια). Ο Σεβτζένκο ίτανε εκίνι τιν εποχί 24 χρονό.

Κε τότε σα λέφτερος άνθροπος πίγε να μάθι στιν Ακαδιμία τον καλόν τεχνόν κε βγίκε απ' εκί καλός ζογράφος.

Έτσι ο Σεβτζένκο απελεφτερόθικε κε έγινε μορφομένος, μα πάλι δε λιζμόνισε τι δολοπαρικιακί περαζμένι ζοί-τυ. Αντίθετα,

Μαζί με τον Ενχελγάρντ, στα 1831, ο Σεβτζένκο πίγε στιν Πετρύπολι. Εκί τον έστιλαν να μάθι για τέσερα χρόνια στο ζογράφο Σιριάεφ. Μα κ' εκί ο Ταράς δε ζύσε καλίτερα. Ο ζογράφος δεν τον ίμάθενε να ζογραφίζι, μα τον έστελνε να μπογιατίζι στέγες, ταβάνια, αβλόπορτες κι' άλα.

Στα 1836 γνορίστικε με τον ζογράφο Σοσένκο κε ίστερα μ' άλυς ζογράφυς. Ι άρχισε να πολεμάι για τιν εφτιχία κε για τιν απελεφτέροσι κε τον άλον δολοπάρικον.

Στα 1838 ο Σεβτζένκο άρχισε να γράφι πίματα. Στα 1840 βγίκε ι πρότι έκδοσι τυ «Κομπζάρ». Ι τσαρικί κιβέρνισι άμα άκυσε τα πίματά-τυ κε τις προσκλίσις-τυ, τον αρεστάρισε κε τον κάθισε στι φιλακί ίστερα τον δόσανε στο στρατό κε τον στίλανε στις μακρινές ερημικές στέπες. Το απα-

γόρεπσαν να γράφι κε να ζογραφίζι.

Περάσανε 10 χρόνια κε μόνο τότες ο Σεβτζένκο μπόρεσε πάλι να επιστρέπσι στιν Πετρόπολι κε να πάι στιν Υκρανία. Στιν εκσορία ο Σεβτζένκο έχασε τελιοτικά τιν ιγία-το κε μετά τρία χρόνια, όταν γίρισε πέθανε. (11 το Μάρτι 1861).

Ο Σεβτζένκο πέθανε στον αγόνα ενάντια στον τσαριζμό, ενάντια στους τσιφλικάδες.

Τον κερό πο στιν τσαρικί Ροσία χτιπούσανε ι αλισίδες τις σκλαβιάς, ι πίισι το Σεβτζένκο ίχε μεγάλι επαναστατικί σιμασία.

Αφιέροσε όλι τι ζοί-το στον αγόνα για τιν ικονομικί κε εθνικί απελεφτέροσι τον εργαζομένον μαζόν τις Υκρανίας.

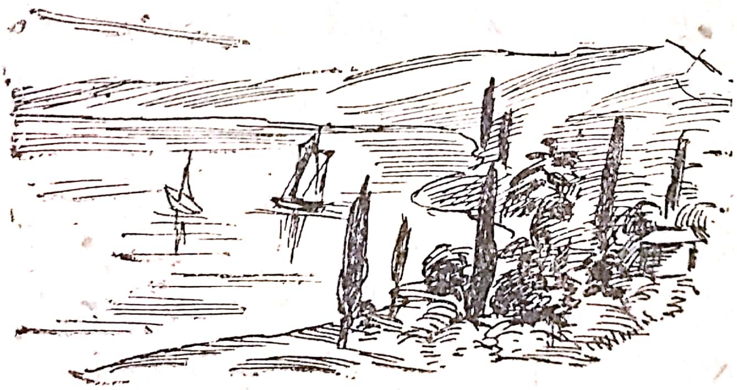
Πριν να πεθάνι ο Σεβτζένκο άφισε στις εργαζόμενες μάζες τις ΕΣΣΔ τι διαθίκι:

Στι γλικιά-μο Υκρανία
να με θάπστε μένα
ένα απ'τα λοφάκια μνίμα
νάχο τ' ανθιζμένα.
Βάλτε μ' έτσι για να βλέπο
τα στεποπελάι
κε ν' ακύο πος το Δνίπερ
το κίμα βονκάι.
Θάπστε-με κε σικοθίτε
τα δεζμά σιντρίπστε,
κε τι λεφτεριά με έμα
εχθρικό ραντίστε.
Κε στι λέφτερι αδελφότι
να πίτε για μένα,
στι μεγάλι αδελφότι
γλικό λόγο ένα.*)

Αφτί τι διαθίκι ι εργαζόμενες μάζες τις χόρας-μας τι πραγματοπίισαν κάτο απ' τιν καθοδίγισι το κομονιστικό κόματος.

Π. Σ.

*) Ι μετάφρασι τις διαθίκις ίνε το ΕΡΙΣΤΕΑ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΙΡΟΑΣ

(ΑΠΟΣΠΑΖΜΑ ΑΠ'ΤΟ ΔΙΙΓΙΜΑ «Ο ΓΑΒΡΙΑΣ»)

...Ακςαφνα στο οδόφραγμα παρατιρίςανε, ότι κάπιος κατέβικε στο δρόμο κε ςτέκι κάτο απ'τυς πιροβολιζμύς.

Ο Γαβριάς πίρε απ'το καπελιό ένα καλάθι, όπυ έβαζαν μπυκάλια, βγίκε απ'το δρομάκι κε ίςιχα άρχιςε να αδιάζι στο καλάθι-τυ τις φιςινκιοθίκες τον ςκοτομένον.

— Τί κάνις;—τυ φονάκςανε απ'το οδόφραγμα.

Ο Γαβριάς ςίκοςε το κεφάλι-τυ.

— Πολίτες, γιομίζο το καλάθι.

— Μα δε βλέπις, πός ςκάνυν ι οβίδες;

Ο Γαβριάς απάντιςε:

— Πςιχαλίζι, μεγάλι δυλιά!

Ο αρχιγός φόνακςε:

— Γίριςε!

— Τόρα, — ίπε ο Γαβριάς κε ρίχτικε τρεχάτος στο δρόμο.

Ος ίκοςι πεθαμένι ίταν κςαπλομένι κατά μάκρος τυ δρόμυ πάνο στο λιθόστροτο. Καμιά ικοςαριά φιςινκιοθίκες. Αποθίκεμα μπαρυτιύ για το οδόφραγμα.

Ο δρόμος ίτανε κυκυλομένος από καπνό, ςαν από ομίχλι. Αργά ςικονότανε κε κςαναςερνότανε. Απ'τιν ομίχλι, μερα-μέςιμέρι στο δρόμο ίτανε ςκεδόν ςκοτινά. Ι πολεμιςτές απ'τις διο πάντες αφτύ τυ κοντύ δρόμυ μόλις μπορύςαν να διακρίνυν ο ένας τον άλο.

Το σκοτάδι οφέλιςε το Γαβριά.

Κάτο απ'το ςκέπαζμα τυ καπνύ κε χάρι στο μικρό-τυ ανάςτιμα μπορύςε να περάςι κάμποσο μακριά, δίχος να τον παρατιρίςυν ι στρατιότες. Άδιαςε τις πρότες έκςι ίτε εφτά φιςινκιοθίκες δίχος να κινδινέπςι πολί.

Σερνότανε πάνο στιν κιλιά, πίγενε με τα τέςερα, βαςτόντας το καλάθι στα δόντια-τυ, ςύφρονε, γλιςτρύςε στριφογιρίζοντας, πιγένοντας απ'τον ένα πεθαμένο στον άλο κε αδιάζοντας τις φιςινκιοθίκες, όπος ι μαιμύ κςεφλυδίζι τα καρίδια.

Απ'το οδόφραγμα δεν ίτανε ακόμα μακριά, μα δεν αποφαςίζανε να τον φονάκςυν, επιδί φοβόντανε να μιν τον προςέκςυν. Ολοένα πίγενε πιο μακριά κε σίρθικε ος το μέρος, όπυ ι ομίχλι, πυ σκιματίςτικε απ'τυς πιροβολιζμύς, δεν ίτανε τόσο πικνί.

Ι ακροβολιςτές, πυ κςαπλοθίκανε κατά μάκρος τυ τίχυ, πυ ίτανε φτιαγμένος από λιθάρια, κε ι στρατιότες, πυ ςιναχτίκανε στι γονιά τυ δρόμυ, δίκςανε ο ένας στον άλο κάτι-τι πυ σάλεβε μέσα στον καπνό. Εκίνι τι στιγμί, όταν ο Γαβριάς απελεφτέρονε απ'τα φιςέκια ένα σκοτομένο δεκανέα, στο πτόμα έπεςε ένα βόλι.

— Να πάρι ο διάβολος! — φόνακςε ο Γαβριάς. Τυς πεθαμένυς-μυ σκοτόνυν.

Το δέφτερο βόλι χτίπιςε στο λιθόστροτο σιμά-τυ. Το τρίτο αναποδογίριςε το καλάθι-τυ.

Ο Γαβριάς κίτακςε ολόγιρα κε ίδε, ότι πιροβολύν απ'τι γονιά τυ δρόμυ.

Σικόθικε όρθιος με όλο-τυ το ανάςτιμα. Ο αέρας κιμάτιζε τα μαλιά-τυ. Κιτάζοντας τυς φρυρύς, πυ σιμαδέβανε πάνο-τυ, ο Γαβριάς έφθιμα κε δινατά άρχιςε ένα τραγυδάκι.

Ίςτερα σίκοςε το καλάθι έβαλε πίςο όλα τα φιςέκια, πυ πέςανε από μέσα κε ζιμόνοντας τυς ακροβολιςτές, άρχιςε ν' αδιάζι μια άλι φιςινκιοθίκι. Το τέταρτο βόλι σφίρικςε δίπλα-τυ, μα ο Γαβριάς όλο τραγυδύςε.

Στο πέμτο βόλι έδοςε τιν ίδια απάντιςι.

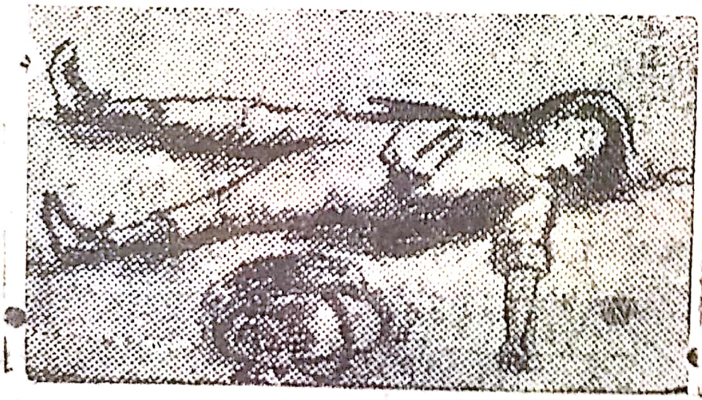
Το θέαμα ίτανε τρομερό. Πιροβολύςαν πάνο στο πεδί, κε κίνο κοροίδεβε τυς ακροβολιςτές. Φενότανε, ότι διαςκέδαζε μ' όλι τιν καρδιά-τυ. Σε κάθε πιροβολιζμό απαντύςε μ' ένα κυπλέτο. Ακατάπαφςτα σιμαδέβανε πάνο-τυ κε με κανένα τρόπο δε μπορύςαν να

τον πετίχυν. Ι φρυρί γελύ-
σαν, πιροβολόντας πάνο-τυ.
Κσαπλονότανε, πετιότανε,
κριβότανε στις αβλόπορτες,
χανότανε, κσαναφενότανε,
γλίτονε φέβγοντας, έτρε-
χε πίσο, φοβέριζε με τι
γροθιά τα κομάτια τις οβί-
δας, άδιαζε τις φισινκιοθί-
κες κε γιόμιζε το καλάθι-
τυ. Απ'το οδόφραγμα τον
παρακολυθύσανε με τρόμο.
Τα βόλια τον προφτένα-
νε, μα εκίνυς ίτανε πιο
ζβέλτος κι' απ'τα βόλια.
Σαν να έπεζε κριφτό με
το θάνατο.

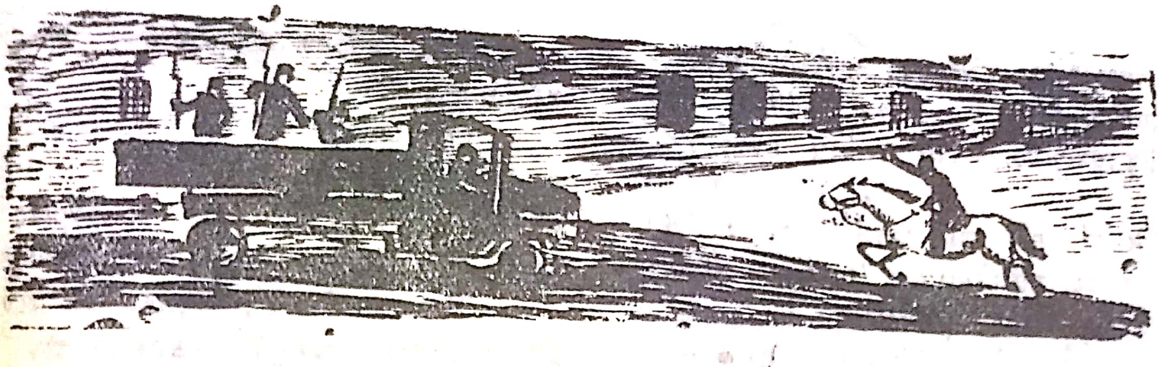
Μα επιτέλυς ένα δο-
λερό βόλι πρόφτασε το
πεδαρέλι. Ο Γαβριάς τρίκλι-
σε κ' έπεσε.

Στο οδόφραγμα αντιχίσανε
φονές φρίκις. Ο Γαβριάς σικόθικε
λίγο. Το έμα έτρεχε στο πρόσο-
πό-τυ, άπλοσε τα χέρια κε κιτά-
ζοντας σ' εκίνο το μέρος απ'όπυ
αντίχισε ο πιροβολιζμός, κσανα-
τραγύδισε.

Δεν πρόφτασε να τελιόσι το
τραγυδάκι-τυ. Δέφτερο βόλι τον
ανάνκασε να σοπάσι. Αφτί τι φο-
ρα έπεσε μπρύμιτα στο λιθόστρο-
το κι'άλο δε σάλεβε.

Ο μικρός ίροας ίτανε σκοτο-
μένος.

Ν. ΟΛΕΙΝΙΚΟΦ

ΤΙΝ ΟΧΤΟΒΡΙΑΝΙ ΝΙΧΤΑ

Πριν απο δεκαοχτό χρόνια κατικύσε στιν Πετρύπολι μαζί με τον πατέρα κε τι μιτέρα-τις ένα κορίτσι, ι Τάνια.

Μια φορά μετά το μεσιμέρι ι μιτέρα φόρεσε το ζεστό παλτό-τις, φόρεσε κε τις γαλότσες-τις κε ίπε:

— Θα πάο στι γιαγιά κε μετά διο όρες θα επιστρέψο.

Ι μιτέρα έφιγε, κ' ι Τάνια κι' ο πατέρας έμιναν στο σπίτι.

Περάσανε διο όρες, μα ι μιτέρα δεν επέστρεφε.

Πέρασε ακόμα μια όρα, κε πάλι δε φάνικε.

'Αξαφνα κάπιος χτίπισε στιν πόρτα.

— Ορίστε μέσα,—ίπε ο πατέρας.

— 'Ανιξε ι πόρτα κε μπίκε ένας άνθροπος με δερμάτινο κασκέτο.

— Γιά-σας,—ίπε.

— Γιά-συ, σίντροφε διικιτί,—ίπε ο πατέρας.—Τί νέα έχετε;

— Σίμερα το βράδι θα πολεμίσυμε,—ίπε ο διικιτίς.—Το απόσπαζμά-μας πίρε διαταγί να πάρι ι όρα 11 το σιδιροδρομικό σταθμό. Πάμε!

Ο πατέρας άρχισε να ντίνατε.

— Τάνια!—φόναξε.—Πέσε γλίγορα να κιμιθίς! Τόρα θα φίγο.

— Μα τί ίνε αφτό;—ίπε ι Τάνια.—Κε ι μιτέρα-μυ έφιγε κ' εσί φέβγις!

— Πλάγιασε, συ λένε. Ι μιτέρα-συ θάρθι γλίγορα.

— Μα πύ έφιγε;—ρότισε ο διικιτίς.

— Στι γιαγιά έφιγε, στο νισί Βασίλιεφσκ,—ίπε ι Τάνια.

— 'Αι-αι-αι!—κύνισε το κεφάλι-τυ ο διικιτίς—Λιπόν, σίμερα δε θάρθι. 'Ολες ι γέφιρες ίνε χαλαζμένες.

— Νά βλέπις,—ίπε ι Τάνια.—Τόρα με κανένα τρόπο δε θα μίνο σπίτι. Θα πάο μαζί-συ στο σταθμό.

— Μορέ, μπράβο,—γέλασε ο διικιτίς.—Ξέρις τί,—ίπε στον πατέρα,—έλα ας τιν πάρυμε μαζί-μας.

— Τί λες!—κύνισε τα χέρια-τυ ο πατέρας.—Τί θα τιν κάνο μαζί-μυ; Πρέπι να πιροβολό, ίμε πολιβολιτίς.

— Θα τιν πάμε στο εργοστάσιό-μας. Στο γραφίο ίνε ένας φίλακας, θα τιν κιτάζι. Θα κιμάτε πάνο στο τραπέζι. Μονάχα πρέπι να πάρυμε μαζί-μας ένα μαξιλάρι κ' ένα πάπλομα.

Ι Τάνια άρχισε να ντίνετε. Ο πατέρας δίχος να πι τίποτα πίρε διο παπλόματα, ένα μαξιλάρι κε πίγε στιν πόρτα.

— Στάσυ!—φόναξε ι Τάνια.—Μα αν θα φίγυμε κ' έρθι ι μιτέρα-μυ; Κάθισε γράψε-τις ένα χαρτάκι, ότι φίγαμε μαζί-συ να πολεμίσυμε για να μιν ανισιχί.

Ο πατέρας έγραψε ένα χαρτάκι, το κάρφοσε στον τίχο κε βγίκανε έξο. Σκοτίνιασε πια. Στιν αβλόπορτα στεκότανε ένα φορτιγό αφτοκίνιτο.

Στο αφτοκίνιτο βρισκόντανε τέσερις άνθροπι, πυ φορύσανε μάβρα παλτά κε μάβρες κατσύλες, όλι ίτανε με τα τυφέκια.

— Γνοριστίτε, σίντροφι κρασνογβαρντέιτσι;—τυς ίπε ο διικιτίς, όταν κάθισε τιν Τάνια στ' αφτοκίνιτο.—Νά ακόμα ένας πολεμιστίς.

— 'Οι τί κρίο πυ κάνι!—ίπε ι Τάνια κ' έστροσε το πάπλομα. 'Ιστερα έβαλε πάνο στα γόνατά-τις το μαξιλάρι κε σκεπάστικε ακόμα με το άλο πάπλομα. Μονομιάς ζεστάθικε.

— Πάμε,—ίπε ο διικιτίς κε το αφτοκίνιτο ξεκίνισε.

'Αξαφνα ι Τάνια άκυσε:

—Αλτ! Αλτ!

Ι Τάνια κίταξε ολόγιρά-τις κε ίδε καβάλα πάνο στο άλογο έναν άνθροπο.

Ερχότανε με τ' αφτοκίνιτο κε φόναζε.

Το αφτοκίνιτο σταμάτισε κι' ο διικιτίς πίδισε απ' το αφτοκίνιτο στο δρόμο.

— Τί τρέχι;—ίπε.

— Εσίς ίστε ο κομαντίρος τυ έχτυ αποσπάζματος τον κρασνογβαρντέιτσον;—ρότισε ο καβαλάρις.

— Εγό.

— Ξέρετε πυ βρίσκυντε ι αποθίκες του μπαρυτιύ;

— Ξέρο.

— Το επιτελίο διάταξε να πάρετε αμέσος απ' τις αποθίκες όλα τα όπλα κε να τα μιράσετε στυς εργάτες.

— Θα το εχτελέσυμε,—ίπε ο διικιτίς κι' ο καβαλάρις έφιγε.

Ο διικιτίς χόθικε στο αφτοκίνιτο κε κάθισε δίπλα με το σοφέρ.

— Στο εργοστάσιο δε θα πάμε, θα πάμε ίσια στις αποθίκες,—ίπε.

Κίταξε τιν κυκολομένι Τάνια κε ίπε στον πατέρα-τις:

— Νε, φένετε, κιμίθικε πια. Καλά πυ κιμίθικε.

Μετά δέκα λεφτά το αφτοκίνιτο σίμοσε στις αποθίκες τυ μπαρυτιύ. 'Ολι εξόν απ' τιν Τάνια κατέβικαν κε προσεχτικά πίγανε σιμά στιν κιριότερι αποθίκι.

— Κανένας δεν ίνε!—ίπε ο διικιτίς κε κίταξε τιν πόρτα.

Στιν πόρτα κρεμόντανε τρις μεγάλες κλιδαριές.

Ο διικιτίς πίρε μια πέτρα κι' άρχισε να χτιπάι τις κλιδαριές τι μια ίστερα απ' τιν άλι. Τσάκισε τις κλιδαριές κε σκύντισε τιν πόρτα. Ι πόρτα δεν άνιγε.

Τότε ο διικιτίς έβγαλε απ' τιν τζέπι-τυ ένα ιλεχτρικό φανάρι, έφεξε τιν πόρτα κε ίδε μια μικρί τριπίτσα.

— 'Ετσι κε νόμιζα,—ίπε,—ι πόρτα έχι ακόμα κε τέταρτι κλιδαριά, γαλικί. Ι δυλιά πάι άσκιμα.

Ι κρασνογβαρντέιτσι άρχισαν να χτιπύν τιν πόρτα με τα κοντάκια-τυς.

— Αφίστε-τιν, πεδιά,—τυς σταμάτισε ο διικιτίς—Τίποτα δε θα βγι. Ι πόρτα ίνε ατσαλένια. Νά αν μπορύσε να έμπενε κανίς απ' το παράθιρο στιν αποθίκι. Από μέσα μπορίς να τιν ανίξις.

Πίγε ολόγιρα στιν αποθίκι. Τα παραθιράκια ίνε όλα μικρά κε με κάνκελα.

— Τα κάνκελα ίνε τιποτένιο πράμα,—ίπε ο διικιτίς,—μπορύμε να τα τσακίσυμε. Κε τί; Το ίδιο κάνι, σε τέτιο παράθιρο κανένας από μας δε θα χορέσι να μπι. Κε ι γάτα ακόμα δε θα μπορέσι να περάσι.

'Αξαφνα κάπια φονί ίπε:

— Εγό θα μπο!

— Πιός ίνε πυ φονάζι—ίπε ο διικιτίς κε κίταξε ολόγιρά-τυ.

Μπροστά-τυ στεκότανε ι Τάνια, κυκολομένι στο πάπλομα.

— Για σας ίνε δίσκολο να μπίτε, γιατί ίστε χοντρί,—ίπε,—μα εγό ίμε λιγνί.

— Μάλιστα,—πάτισε τα γέλια ο διικιτίς.—Μπράβο! Λιπόν, πεδιά, τσακίστε τα κάνκελα.

Ι κρασνογβαρντέιτσι τσάκισαν τα κάνκελα, ίστερα έδεσαν τιν Τάνια με λυριά.

— Τόρα έμπα,—ίπε ο πατέρας.

Ι Τάνια χόθικε στο παράθιρο κε κρεμάστικε στα λυριά.

— Στάσυ, Τάνια, το φανάρι-συ λιζμόνισες,—φόναξε ο διικιτίς.

Ι Τάνια άπλοσε απ' τιν αποθίκι το χέρι-τις κε πίρε το φανάρι.

'Αρχισαν να κατεβάζυν τιν Τάνια.

— Αφίστε με—ακύστικε απ' τιν αποθίκι.

Ι κρασνογβαρντέιτσι άφισαν τα λυριά. Μέσα στιν αποθίκι κάτι βρόντισε. Ίστερα μονομιάς έγινε ισιχία.

Τάνια,—γιατί φοβύμε.

— Πλιγόθικες;—τιν ρότισε ο πατέρας.

— Όχι, έπεσα πάνο στα σακιά. Μονάχα έριξα μια κάσα. Κε το φαναράκι-μυ έζβισε. Έπεσε κάτο.

— Τάνια, Τάνια!—φόναξαν όλι μαζί—κι' ο διιχιτίς, κι' ο πατέρας, κ' ι κρασνογβαρντέιτσι.

— Μι φονάζετε όλι μαζί,—ίπε ι

Όλι σόπεναν. Περίμεναν, όσπυ να βρι ι Τάνια το φαναράκι κε ν' ανίξι τιν πόρτα.

— Ι κλιδαριά ίνε απσιλά—δεν μπορό

να τιν ανίκσο,—ακύστικε απ' τιν αποθίκι μια παραπονεμένι φονί.

— Ανέβα πάνο στιν κάσα,—τιν σιμβύλεψε ο διικιτίς.

'Εγινε πάλι ισιχία. 'Ακσαφνα στιν πόρτα κάτι χτίπισε.

Ο διικιτίς σκύντισε προσεχτικά τιν πόρτα. Ι πόρτα άνικσε. Ι Τάνια με το φαναράκι στα χέρια-τις βγίκε απ' τιν αποθίκι.

— Ζίτο,—φόνακσε ο διικιτίς.—Τόρα πίγενε να ζεσταθίς.—Κι' ο ίδιος τιν πίγε στο αφτοκίνιτο κε τιν κυκύλοσε με το πάπλομα.

'Οσπυ να τιν πάι στ' αφτοκίνιτο, ι Τάνια κιμίθικε κε άλο δε θιμότανε πια τίποτα.

— Κσίπνισε ι Τάνια πια το πρωί.

Πλάγιαζε πάνο στο τραπέζι σε μια κσένι κάμαρα. Δίπλα στεκότανε ο πατέρας, ι μιτέρα κε τιν κίταζαν.

— Λιπόν, πατέρα,—πίρατε το σταθμό; —ίπε ι Τάνια.

— Τον πίραμε, τον πίραμε—απάντισε ο πατέρας.—Κε ο σταθμός πάρτικε, κε το χιμερινό παλάτι πάρτικε, κε το ταχιδρομίο. Τόρα όλα ίνε τα δικά-μας.

I NEOTITA

Κσιμέροσε. Κριφτίκανε κε ζβίσανε τ' αςτέρια.
Ψιλά, πλατιά στις κοριφές κοκίνις' ο υρανός.
Μας άφισε ι σκοτινί κ' έφιγ' ι κρία νίχτα.
Κε τις αβγίς πλιμίρισε τι χόρα-μας το φος.

Χλορά μυστάκια—πύ κε πύ προβάλυν τα χορτάρια.
Ι άνικσι πια χύμισε ολύθε φανερά.
Κσιπνίσανε τα έντομα, γελά ι φίσι γίρο,
Τραγύδια αρχίσαν τα πυλιά, φιλόνυν τα δεντρά.

Κε ίρθε πάλ' ι άνικσι, όπος ίτανε πάντα.
Χτιπά ι καρδιά-μυ απ' τι χαρά, χορέβι κε πιδά.
Κ' εγό όλος γέλια κε χαρά, λες δεν ίμε τριάντα,
Λες μόλις τόρα πάτισα μες' στα δεκαεφτά.

Νομίζις, πος δεν πέρασαν χινόπορα τριάντα,
Για μένα βράδι δεν μπορί να έχι ι ζοί.
Θαρίς, για όλυς τυς δικύς, τα τέρια τα δικά-μυ
Εκνέυ τόρα άρχισε ι νιότι-μας ν' ανθί.

Κιτάζο όλο γίρο-μυ πος μέρα με τι μέρα
Κενύργια γίνετ' ι ζοί κι' ο άνθροπος κι' αφτός.
—Πύ ίν' ι Βέρα;—αροτό.—Δασκάλα ιν' ι Βέρα.
— Αντρέας πύ να βρίσκετε;—Σπυδάζι για γιατρός!

Ο Αντόνις στο σελσοβιέτ—με τράκτορ στυς κάμπυς
Οργόνι ο Αλέκσις τόρα κι' δίχος καματερό.
Μιχανικός στι φάμπρικα ο Νικολίς δυλέβι
Κε κομαντίρος ο Λυκάς στον Κόκινο στρατό!

Καλί μις γενιθίκαμε κ' εφτιχιζμένι όρα.
Αν τα μετράς τα τέρια-μυ—δεν έχυν μετριμό.
Αδέρφια κε σιντρόφι-μυ, ι καρδιακί-μυ χόρα,
Τιν πιο μεγάλι αγάπι-μυ για σας εγό κρατό!

Ο! Μίπος ίνε δινατό κανίς-μας να γεράσι
Τόρα, σε τύτο τον κερό, να πσιχρανθί ι καρδιά;
Κίτα, πσιλά στον υρανό, ατρόμιτα πετάνε
Κε πέζυν με τα σίνεφα τ' ατσάλινα πυλιά.

Καλά με τέχνι φτιάσανε αφτά δικά-μας χέρια.
Μες' στο μοτόρ ι δίναμι δικί-μας πυ βοά.
Εμίς αφτά τα φτιάσαμε κε τόρα στον αέρα.
Τ' ατσάλινά-τυς σκίζυνε τα σίνεφα φτερά.

Στι Σιβιρία κίτακσε, πυ στα παλιά τα χρόνια
Ανάρια, σπάνια πέρναγε άνθροπος απο κί,
Καπνίζυνε ι φάμπρικες, ι μιχανές σφιρίζυν.
Εκί, πυ ίταν εριμιά, τορ' βράζι ι ζοί!

Τιν τίχι μες' στα χέρια-μας κρατύμε εμίς τόρα,
Λίγι δεν ίν', το κσέρυμε, ακόμα ι εχτρί,
Μα προχορύμε τολμιρί μπροστά μις κάθε μέρα
Κε με τι χόρα ι νιότι-μας ανθίζι κι' αφτί.

Κε όταν θάρθι ο κερός, έτιμι εμίς όλι.
Άπαρτα κάστρα ι εχτρί μπροστά-τυς θα μας βρυν.
Τ' αδέρφια κε σιντρόφι-μυ για σε' δικί-μας χόρα,
Αγάπι δίχος μετριμό στα στίθια-τυς βαστύν!

Μετάφρασι απ'το Μαριυπολίτικο
γλοσικό ιδίομα—**Δ. ΕΡΙΣΤΕΑΣ**

ΖΑΝ

ΤΑ ΜΟΤΟΡΙΑ ΙΝΕ ΓΙΑ ΤΙ ΣΟΒΙΕΤΙΚΙ ΕΝΟΣΙ

'Ενα εργοστάσιο τις Ιταλίας πίρε πριν κάμποσα χρόνια τιν παρανκελία να φτιάσ' πολά ιλεχτρικά μοτόρια. 'Ιστερα από μια μέρα ίρθε στο εργοστάσιο ένας κσανθός νέος πυ έμιαζε κσένος κε κίταζε τα διάφορα ιλικά πυ χρισιμοπιύσανε για το μοντάριζμα. Ι εργάτες δεν ίκσεραν πιος παράνκιλε τα μοτόρια, μα καταλάβεναν, ότι τα φτιάνυν για το εκσοτερικό.

Στο σινεργίο δύλεβε ένα πεδί 15 χρονόν. 'Ιτανε κομσομόλος κ' έκανε παράνομι πολιτικί δυλιά μέσα στι νεολέα.

Βλέποντας αφτόν τον κσένο, πυ τον παρυσίασε ο διεφθιντίς τυ σινεργίυ σαν ινζενιέρο, ο κομσομόλος ίχε τιν προέσθισι, ότι ίνε ένας σοβιετικός ινζενιέρος.

Μα ίθελε να κσέρι καλά, αν ίνε σοστί ι προεσθεσί-τυ, γιατί τότε τα μοτόρια θα ίτανε για τι Σοβιετικί 'Ενοσι.

Εποφελίθικε λιπόν τιν ιδικότιτά-τυ, πυ τυ επέτρεπσε να γιρίζι με κάπια εφκολία μέσα στο σινεργίο , καθός κε το ότι ίτανε μικρός κε πίγε πίσο απ' τιν ομάδα πυ σινόδεβε τον κσένο ινζενιέρο για να μπορέσι να μάθι τιν εθνικότιτά-τυ.

Μα ο ινζενιέρος μιλύσε με διερμινέα σε μια γλόσα πυ το πεδί δεν τιν καταλάβενε, πυ δεν τιν ίχε ποτές ακύσι. Οστόσο ο νεαρός Πάβλος, (τέτιο ίτανε το ονομα τυ κομσομόλυ), άκυσε τις τρις λέκσις: «ζαβόντι Σοβέτσκογο Σογιύζα». Ι λέκσις αφτές τιπόθικαν στο μιαλό-τυ κε τυ έδοσαν περισότερι βεβεότιτα, ότι τα μοτόρια πυ φτιάνυν ίνε για τι Σοβιετικί 'Ενοσι. Δεν ίτανε όμος ακόμα ολότελα σίγυρος, έπρεπε να βεβεοθί, γιατί τότε θα'λεγε στυς εργάτες να δυλέπσυν καλίτερα κε να προσέκσυν να μιν τυς δόσι ι διέφθινσι άσκιμα ιλικά.

Εποφελίθικε τότε τι στιγμί πυ ο διερμινέας παραμέρισε λιγάκι απ' τιν ομάδα, τον σίμοσε κε τον ρότισε με ολότελα πεδικί αφέλια: «Τί σιμένι ι λέκσι «ζαβόντι»;

Ο διερμινέας τυ απάντισε, ότι ίνε μια λέκσι τις ροσικίς γλόσας. Αφτό ίτανε αρκετό για τον Πάβλο. Τα μοτόρια θα πίγεναν στι

Σοδιετικί 'Ενοςι. Ιδοπίςε λιπόν τυς εργάτες τυ ςινεργίυ, πυ ίκςερε, ότι ίνε πιστί στιν προλεταριακί ιπόθεςι κε ταφτόχρονα το ίπε εμπιστεφτικά κε μ' ένα πονιρό τρόπο στ' άλα πεδιά για να το διαδόςυν ανάμεςα ς' όλυς τυς άλυς εργάτες.

Ίστερα από μια μέρα ο διεφθιντίς τυ ςινεργίυ διέταξε τυς εργάτες να χρισιμοπιίςυν ιλικά για τα μοτόρια, πυ δεν ίτανε καλίς πιότιτας, αλάζοντας τα ιλικά πυ ίχανε πριν προετιμαζμένα για τιν επίσκεπςι τυ ςοδιετικύ ινζενιέρυ.

Μα ι εργάτες ίτανε πια ιδοπιιμένι. Ο Πάδλος ςιμφόνιςε μαζί-τυ κι' απεφάςιςε να πάι να δρι τον ινζενιέρο για να τυ πι αφτό το γεγονός.

'Εμάθε πύ δρίσκετε ι Σοδιετικί εμποριχί αντιπροσοπία, πίγε κε στάθικε μπρος στιν πόρτα κ' έμινε εκί 3 όρες, περιμένοντας τον κςανθό νέο. Δεν ίθελε να μπι, γιατί ίκςερε αρκετά καλά, ότι ολόγιρα δρίσκυντε χαφιέδες. Οςτόσο έλεγε μέςα-τυ: «Πρέπι να τον έδρο, ίνε απαρέτιτο, ίνε για τιν πατρίδα-μας τι Σοδιετικί 'Ενοςι».

Τελος ίδε να δγένι απ' τιν πόρτα ένας νέος, τυ έμιαζε, μα δεν ίτανε ςίγυρος, αν ίνε ο ινζενιέρος πυ θέλι. Τον άφιςε να προχορίςι για να μιν τον δύνε ι χαφιέδες, ότι κυδεντιάζι μαζί-τυ. Περπατόςε κάπυ ένα τέταρτο τις όρας, πίγε ςε δέφτερο δρόμο, τον κςεπέραςε κάμποςα μέτρα για να δεδεοθί, ότι ίνε εκίνος πυ ζιτάι, τον περίμενε κε τον ςίμοςε.

Μα τότε δγίκε στι μέςι το ζίτιμα τις γλόςας. Ο Πάδλος τα χριάστικε λιγάκι, σκέφτικε: «Πός να τυ δόςο να με καταλάδι;». Μάθενε όμος γερμανικά κι' απεφάςιςε να τυ μιλίςι ς' αφτί τι γλόςα, διλαδί να τυ πι τις λίγες λέκςις πυ ίκςερε.

Ο νέος ινζενιέρος ίκςερε επίςις λίγα γερμανικά κε τότε ο Πάδλος τυ έδοςε με μεγάλες προςπάθιες να καταλάδι, τί έκανε ι διέφθινςι τυ εργοστάςιυ με τα ιλικά τον μοτοριόν.

Ο ινζενιέρος πίγε φιςικά στο εργοστάςιο να εκςετάςι τιν ιπόθεςι κ' έτςι τα μοτόρια με τιν επαγρίπνιςι τον εργατόν, πυ ίχαν επικεφαλίς τον κομςομόλο Πάδλο, φτιάστικαν από καλά ιλικά, ςιντίνοντας κι' αφτά στο χτίςιμο τυ ςοςιαλιζμύ.

Μετάφραςι απ' τα γαλικά—**Α. Δ.**

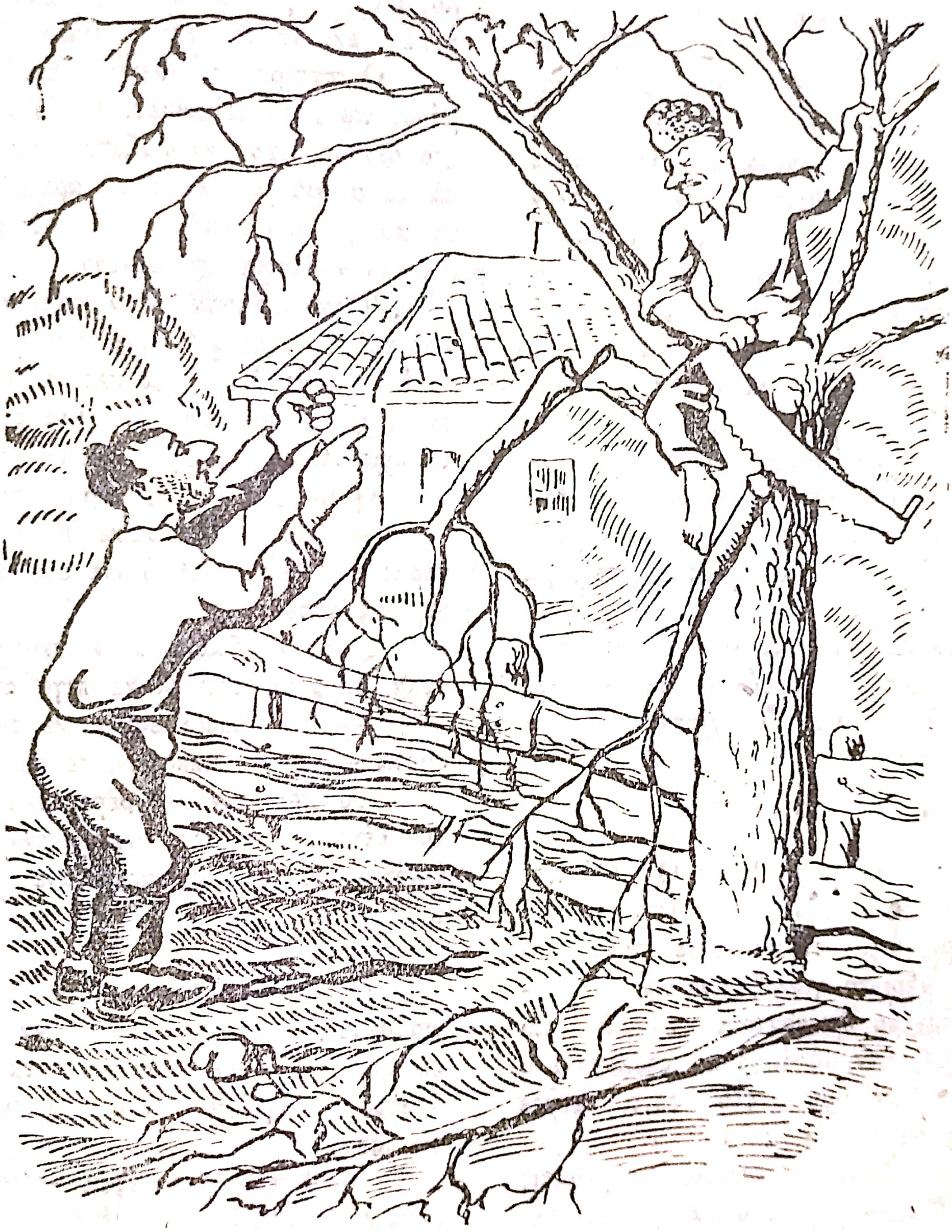

Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ

Τον Φέντια τον κσίπνισε ο ίλιος. Θαρίς επίτιδες σταμάτισε στον υρανό ίσια-ίσια αντίκρι στο παράθιρο για να τον κσιπνίσι.

Στον αέρα ανάμεσα στο παράθιρο κε στο κρεβάτι, όπυ έφενκαν ι αχτίδες τυ ίλιυ τριγιρνύσανε μικρά κοματάκια σκόνι, σα να

—ΠΙΟΣ ΣΥΔΟΣΕ ΤΟ ΔΙΚΕΟΜΑ ΝΑ ΚΟΠΣΙΣ ΤΟ ΚΣΕΝΟ ΔΕΝΤΡΟ;

Το φός-τυ πέρασε απ' το παράθιρο κε στον τίχο πάνο απ' το κρεβάτι σκιμάτισε μια μεγάλι βύλα.

τάπιασε ο ίλιος κσαφνικά, κε τόρα προσπαθύσανε να κριφτύνε κάπυ στο σκοτάδι.

Ο Φέντιας πίδισε απ' το κρεβάτι κ'

έτρεχσε στο παράθιρο.

Ίλιος.

— Άνιχσι; — γελύσε ο ίλιος από πάνο.

— Άνιχσι! — αντιλαλύσε ι γι, πυ άχνιζε σαν ιδρομένο άλογο.

— Άνι-χσι-ι-ι! — φόναζαν ι πετινί με λαρινκιζμύς χε στι φονί-τυς ίτανε χάπιος ίχος, πυ δεν ακυότανε ος τα τόρα.

— Άνιχσι, άνιχσι, άνιχσι — διαζόντανε να χσεπεράσυν το ένα τ' άλο τα σπυργίτια.

Πιδύσανε απ' ένα κλαδί ς'άλο πάνο ς' ένα πσιλό όμορφο δέντρο, πυ δρισκότανε σιμά στο σπίτι τυ Φέντια, αντίκρι στον τίχο τυ γίτονά-τυς. Ο Φέντιας άμα ίδε τα σπυργίτια σχέφτιχε, ότι δεν έχανε σπιτάχι για τα μαδροπύλια. Ο δάσχαλος στο σχολιό τυς ίπε, ότι χάθε μαθιτίς πρέπι να φτιάσι σπιτάχι για τα μαδροπύλια χε να το δάλι πάνο σε χάπιο απσιλό δέντρο.

— Όταν θα επιστρέπσο απ' το σχολιό, θα πο στον πατέρα-μυ να μυ χάνι ένα τέτιο σπιτάχι για τα μαδροπύλια, — σχέφτιχε ο Φέντιας χι' άρχισε να προετιμάζετε για τα μαθίματά-τυ.

Πιγένοντας στο σχολιό ο Φέντιας σχεφτότανε, πος θα σφιρίζυν έφθιμα τα μαδροπύλια, όταν θα τα χτίσυν σπιτάχι πάνο στο δέντρο.

*

Τέλιοσαν τα μαθίματα. Ο Φέντιας επέστρεπσε διαστιχά στο σπίτι. Από μαχριά ίδε το γίτονά-τυς, πυ χαθότανε πάνο στο δέντρο. Στο χέρι-τυ γιάλιζε ένα πριόνι. Κάτο απ' το δέντρο δρισχόντανε χλαδιά, πυ τάχοπσε. Σιμά στιν αδλόπορτα στεχότανε ο πατέρας-τυ. Άμα σίμοσε στο σπίτι άχυσε άγριες φονές χε δρισιές.

— Πιος σύδοσε το διχέομα να χόπσις το χσένο δέντρο, — φόναζε ο πατέρας-τυ πάνο στο γίτονα.

— Μα από πύ φένετε, ότι ίνε διχό-συ, χοροιδέδοντας τυ απαντύσε ο γίτονας.

— Ο χαθένας το χσέρι πιανύ δέντρο ίνε! — έλεγε πάλι ο πατέρας τυ Φέντια.

Ο πατέρας-μυ φίτεπσε το δέντρο.

— Λες πσέματα, — χίταχσε σοστά σε πιά αδλί δρίσχετε το περισότερο. Αχόμα ο μαχαρίτις ο πατέρας-μυ φίτεπσε αφτό το δέντρο για να χορίζυν ι αδλές-μας. Κ' εσί τόρα μυ λες, ότι το δέντρο ίνε διχό-συ. — Δε θα ίνε έτσι, — δε σιμφονύσε ο γίτονας.

— Ε, χαλά! Αφύ δε θέλις με το χαλό, θα γίνι με το χαχό! Θα πάο στο σελσοδιέτ, εχί θα συ δάλυνε μιαλά!

Ο πατέρας τυ Φέντια τράδιχσε θιμομένος προς το σελσοδιέτ. Ο άνθροπος πάνο στο δέντρο, δίχος να διάζετε, άναπσε τσιγάρο χάθισε αχόμα πιο χαλά χι' άρχισε να χόδι το πιο μεγάλο χλαδί. Το πριόνι χάρφοσε τα μιτερά-τυ δόντια στο δέντρο.

Όταν επέστρεπσε ο πατέρας τυ Φέντια απ' το σελσοδιέτ, ίδε μονάχα τον χορμό τυ δέντρυ με διο μιχρά χλαδιά. Ο γίτονάς-τυ δε φενόντανε πυθενά. Σιμά στιν αποθίχι-τυ δρισχότανε μια στίδα χλαδιά, πυ τάχοπσε.

Ο ίλιος δασίλεδε. Σίμονε το δράδι.

— Καλά! — σχέφτιχε θιμομένα ο πατέρας τυ Φέντια. Αφύ ίνε έτσι χ' εσί δε θα χερδίσις τίποτα.

Αργά το δράδι, όταν σχοτίνιασε ολότελα, πίρε το τσεχύρι χε πίγε στο δέντρο.

— Τα χλαδιά εσένα, χε τον χορμό-τυ εμένα. — Δε θα χαχοφανί σε χανένα.

Το προί τιν άλι μέρα, εχί, όπυ άνθιζε το δέντρο φενότατε μονάχα ένα χύτσυρο... Ολόγιρα στο χύτσυρο ασπρίζανε τα φρέσχα πελεχύδια.

*

Ο Φέντιας πίγενε στο σχολιό πολί νιαζμένος. Σχεφτότανε, όσπυ να φτάσι στο σχολιό. Κι' όταν άρχισαν τα μαθίματα, αμέσος διιγίθιχε στο δάσχαλο αφτί τιν ιστορία.

— Γιατί έγινε έτσι; — ρότισε ο δάσχαλος τα πεδιά: παντύ όπυ ο χαθένας σχέφτετε μονάχα για τον εαφτό-τυ, νιάζετε μονάχα για τον εαφτό-τυ, ίνε δίσχολο να ζύνε όχι μόνο ι άνθροπι, μα χι' όλα εχίνα, πυ δρίσχυντε ολόγιρά-τυς. Οσπύ δε θα νιχίσυμε τις παλιές-μας ιδέες μέχρι τότε θα δρισχό-

μαςτε μακριά απ'τι νέα ζοί...

Μονάχα εκί όπυ δυλέβυνε τίμια, όπυ αντί «το δικό μυ» λένε «το δικό-μας», όπυ δυλέβυνε κολεχτιβιςτικά, μονιαζμένα, μονάχα εκί μαζί με τυς ανθρόπυς χέρετε κ'ι φίςι.

... Ο δάςκαλος πίγε ςιμά στο παράθιρο κε το άνιχςε. Απ' εκί φενότανε ο κίπος τυ ςχολιυ. Σιρές-ςιρές ςτεκόντανε τα δέντρα κε μόλις κυνύςανε τ' ανθιζμένα κλαδιά-τυς. Λογίς-λογιόν πυλιά πετύςανε απ' ένα δέντρο ςε άλο.

— 'Ανιχςι, άνι-χ-ς-ι!—έφθιμα ςφιρίζανε τα ςπυργίτια.

Πάνο ςτα δέντρα ςιμά ςτα έτιμα ςπιτάκια ςφίριζχν έφθιμα τα μαβροπύλια. Ι φίςι προιπαντύςε έφθιμα τιν άνιχςι.

Κι' ο Φέντιας αμέςος κατάλαβε τί άςκιμι δυλιά έκανε ο πατέρας-τυ κι' ο γίτονάς-τυς.

Ε. ΡΑΣΠΕ

Ι ΠΕΡΙΠΕΤΙΕΣ ΤΥ ΜΙΝΧΑΥΖΕΝ

ΤΟ ΘΑΒΜΑΣΙΟ ΣΑΚΑΚΙ

Διςτιχός, κινιγόντας τον οχταπόδαρο λαγό, ο πιςτός-μυ ςκίλος τόςο κυράςτικε απ'το τριίμερο κινιγιτό, πυ έπεςε καταγίς κ' ίςτερα απο μιά όρα πέθανε.

Λίγο έλιπςε να κλάπςο απ' τι λίπι-μυ κε, για να διαφιλάκςο τι μνίμι τυ αγαπιμένυ-μυ νεκρύ, πρόςταξα να μυ ράπςυν απ'το τομάρι-τυ ένα κινίγετικό ςακάκι.

Από τότε δε χριάζυμε πια ύτε τυφέκι, ύτε ςκίλο.

Κάθε φορά, όταν βρίςκυμε στο δάςος, το ςακάκι-μυ πάντα με τραβάι εκί, όπυ ίνε κριμένος ο λίκος ίτε ο λαγός.

'Οταν ςιμόνο το θίραμα ςε απόςταςι βολίς, απ'το ςακάκι φέβγι ένα κυμπί κε πετάι ςα βόλι ίςια πάνο στ' αγρίμι. Τ'αγρίμι πέφτι ςτον τόπο, ςκοτομένο απ' το θαβμαςτό κυμπί!

Αφτό το ςακάκι το φορό κε τόρα.

Μυ φένετε, όπι δε με πιςτέβετε, χαμογελάτε; Μα κιτάκςτε εδό κε θα πιςτέπςετε, ότι ςας λέγο τιν καθαρί αλίθια: μίπος δε βλέπετε με τα ίδια-ςας μάτια, ότι στο ςακάκι-μυ απέμιναν το όλο διο κυμπιά;

'Οταν θα κςαναπάγο στο κινίγι, θα ράπςο πάνο-τυ όχι λιγότερο από τρις ντυζίνες.

Ο, πόςο θα με ζυλέβυν ι άλι κινιγί!

ΑΛΟΓΟ ΠΑΝΟ ΣΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

Θαρό, ότι δε ςας ίπα ακόμα τίποτα για τ' άλογά-μυ.

Κε όμος κε μ' αφτά δεν ίχα λίγες παράκςενες ιςτορίες.

Ι δυλιά πυ θα ςας διιγιθό έγινε στι Λιθυανία. 'Ιμυνα μυςαφίρις ς' ένα φίλο-μυ, πυ αγαπύςε τρομερά τ' άλογα.

Κε νά, όταν έδιχνε στις μυςαφίριδες το καλίτερο άλογότυ, για το οπίο περιφανεβότανε ιδιέτερα, τ' άλογο έφιγε απ' το χαλινάρι, έριχςε κάτο τέςερις ιποκόμυς κ' όρμιςε έκςο ςαν τρελό.

'Ολι ςκορπίςτικαν απ' το φόβο-τυς.

Δε βρέθικε ύτε ένας θαραλέος, πυ να τολμίςι να ςιμόςι το μανιαζμένο ζόο.

Μόνο ένας εγό δεν τάχαςα, γιατί έχοντας θαβμάςια ανδρία, μπορό από μικρό πεδί να χαλινόνο κε τα πιο άγρια άλογα.

'Εκατςα μ' ένα πίδιμα πάνο στι ράχι τυ άλογυ κι' αμέςος το ιμέροςα. Τ'άλογο ένιοςε αμέςος το δινατό-μυ χέρι κε μυ ιποτάχτικε ςα μικρό πεδί. Γίριςα θριαμβεφτικά όλι τιν αβλί, κι' άκςαφνα μυ ίρθε ι επιθιμία να δίχςο τιν τέχνι-μυ στις κιρίες, πυ καθόντανε στο τραπέζι κε πίνανε τςάι. Μα

πός να το κάνο; Απλύστατα! Κατέφθινα τ' άλογο προς το παράθιρο κι' όρμισα στιν τραπεζαρία σα σίφυνας.

Ι κιρίες στιν αρχί φοβιθίκανε. Μα εγό ανάνκασα τ' άλογο να πιδίσι πάνο στο τραπέζι κε χόρεβε τόσο τεχνικὰ μαζί-μυ ανάμεσα στα ποτιράκια κε τις τσάσκες, πυ δεν έσπασε ύτε ένα ποτιράκι, ύτε κε το πιο μικρο πιατάκι.

Αφτό ι κιρίες τ' άρεσαν πολί, άρχισαν να γελύν κε να χτιπύν τα παλαμάκια, κι' ο φίλος-μυ, μαγεμένος απ' τι θαβμάσια επιδεξιότιτά-μυ, με παρακαλύσε να δεχτό για δόρο αφτό το θαβμάσιο άλογο.

Χερόμυνα πολί για το δόρο-τυ, γιατί ετιμαζόμυνα να πάγο στον πόλεμο κε προπολύ γίρεβα να βρο άλογο πυ τρέχι καλά.

Ίστερα από μιά όρα έτρεχα πια πάνο στο νέο άλογο για την Τυρχία, όπυ ίχε εκίνο τον κερό σκλιρές μάχες.

ΜΙΘΙ ΤΥ ΕΣΟΠΥ

Ι ΑΛΕΠΥ

Μια αλεπύ πίγε στο σπίτι ενός ιθοπιύ κε σκάλιζε όλα τα πράματά-τυ. Εκί ίβρε κε μια ομορφοφτιαγμένι μάσκα, τιν πίρε στα χέρια-τις κε ίπε:

— Τί όμορφο κεφάλι, κε μιαλό δεν έχι!

ΤΟ ΠΑΓΟΝΙ Κ'Ι ΚΑΛΙΑΚΥΔΑ

Μια φορά τα πυλιά θέλανε να βάλυνε βασιλιά. Το παγόνι έλεγε, ότι πρέπι να το κάνυνε αφτό βασιλιά, γιατί ίνε πολί όμορφο. 'Ολα τα πυλιά το παραδεχτίκανε. 'Οταν όμος ίτανε να το εκλέκσυν, ι καλιακύδα τα δέκοπσε κε ίπε:

— Καλά, μα αν αρχίσι να μας κινιγάι κανένας αιτός, όταν θα βασιλέβις, τότε πός θα μας βοιθίσις;

ΤΟ ΣΚΥΛΙΚΙ Κ'Ι ΑΛΕΠΥ

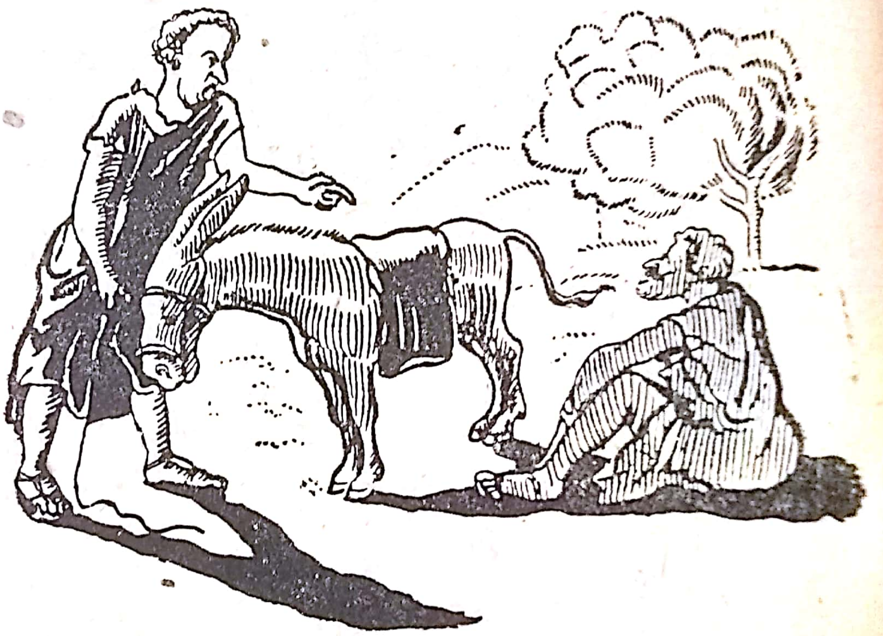
'Ενα σκυλίκι, από κίνα πυ κρίβυντε μέσα στι γι, βγίκε στιν απανοσιά κ' έλεγε ς' όλα τα ζόα:

— Ιμε γιατρός, κσέρο καλά όλα τα γιατρικά, σαν το μεγάλο γιατρό Πέονα.

— Κε πός, ίπε ι αλεπύ,— τυς άλυς γιατρέβις, αφύ εσί ίσε κυτσό κε δεν μπορίς να γιατρέπσις τον εαφτό-συ;

Ι ΣΚΙΑ ΤΥ ΓΑΙΔΑΡΥ

'Ενας νέος νίκιασε το καλοκέρι γάιδαρο για να πάι απ' τιν Αθίνα στα Μέγαρα. 'Οταν ίρθε το μεσιμέρι, ο ίλιος άρχισε να κέι

δινατά. Ο αγογιάτις κι' ο νέος δεν μπορύσαν να ιποφέρυν τιν κάπσα κι' ο καθένας-τυς ίθελε να χοθί στι σκιά τυ γαιδάρυ.

Μα εμπόδιζαν ο ένας τον άλο. Ο αγογιάτις έλεγε:

— Εσί νίκιασες το γάιδαρο, κι' όχι τι σκιά-τυ.

Κι' ο νέος απαντύσε, ότι έχι όλο το δικέομα γιατί αφύ νίκιασε το γάιδαρο, θα πι, ότι νίκιασε κε τι σκιά-τυ.

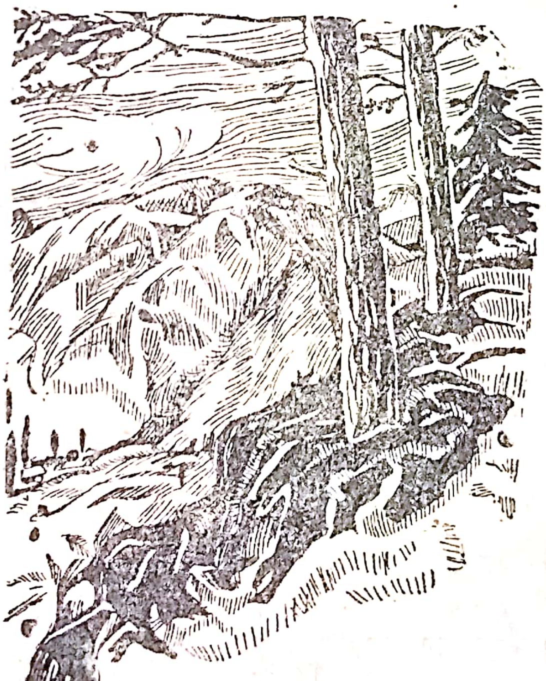
I ΓΥΡΥΝΑ Κ'Ι ΣΚΙΛΑ

I γυρύνα κ' ι ςκίλα μάλοναν, πιά απ' τις διο γενάι περιςότερα

πεδιά. I ςκίλα έλεγε, ότι γενά περιςότερα απ' όλα τά τετράποδα ζόα. I γυρύνα τότε διέκοπςε το λόγο-τις κε τις ίπε:

— Μα όταν τα λες αφτά πρέπι να κςέρις, ότι γενάς τιφλά τα ςκιλάκια-ςυ.

ΚΥΑΡΤΕΤΟ [1])

Το ςτραβομύρικο αρκυδάκι
κε ι μαιμύ ι κατεργάρα,
ένα τραγί με το μυςάκι,
για ςιντροφιά κε μια Γαιδάρα
αποφαςίςαν ςιναβλία
να δόςι όλι ι ςιντροφία.

Εβρίκαν νότες, μπαςαβιόλα. [2])
βιολιά δίο, βιολοντζέλα, [3])
τα χριαζόμενα αφτί
κε καθίςαν όλι μαζί
κάτο από μια πςιλί φτελιά,
να κςετρελένον τον ντυνιά
με τι γλικιά-τυς μυςική.

Αρχίζον, κςαναρχίζον, μα τίποτε δε βγένι
Πιδά ι μαιμύ τότε κε τέτια τυς κρένι:

«Σταθίτε, ρε, πεδιά
αφτί δεν ίν' δυλιά.

Σι με τιν μπαςαδιόλα,
Βάςο, στο διολοντςέλο
Κάθιςε αντικρί.
Πρίμα εγό, θα κάτςο
αντίκρι στο τραγί,
Το δέφτερο διολί.

Κε αρμονία τότε θάδγι μια φορά,
τα δάςι θα χορέπςυν, τα όρι, τα δυνά.
Τιν άκυςαν, καθίςαν· αρχίζ' ι ςιναδλία,
μα τίποτε κε πάλι, κςανά παραφονία.

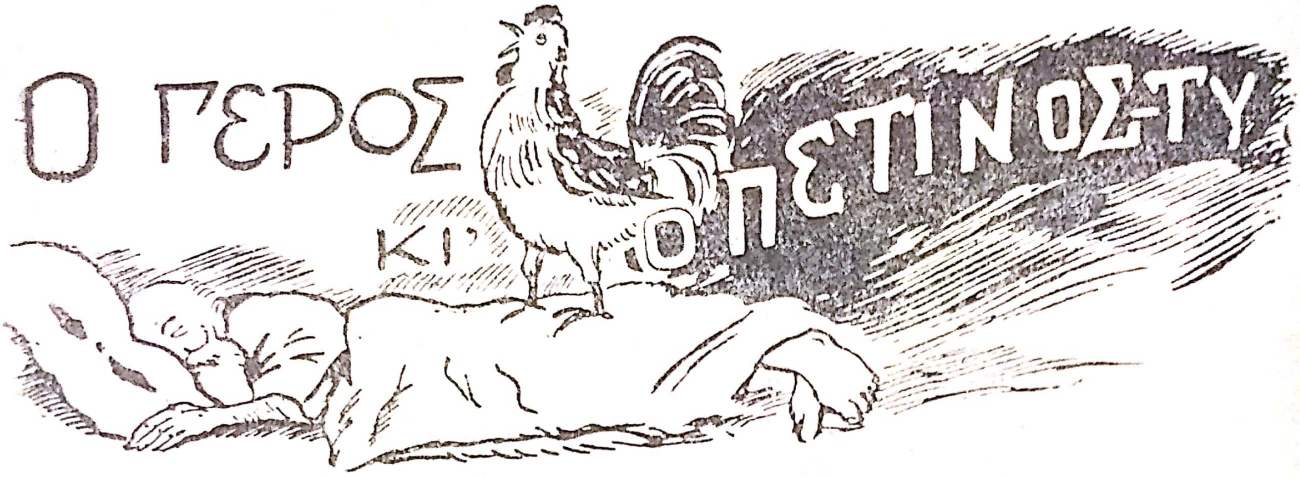
Σταθίτε-δα, το μιςτικό,
λέι ι γαιδάρα, δρίκα' γο.
Στι γραμί όλι ας σταθύμε,
αλιός άκρι δε θα δρύμε.»

Τιν ακύςανε καθίςαν όλι στι γραμί
Τα ίδια κε πάλι καμία μυςικί.
Φονάζυνε κε σκύζυν, μαλόνυν, ςιζιτύν,
Το πος κε πυ να κάτςυν διέκςοδο να δρυν.
Ακύι τις φονές-τυ κε τρέχι προς τα κι
Αιδόνι, ςαν το ίδαν με μια φονί αφτί:
— Αιδόνι, τυ φονάζυν, για στάςυ μια στιγμί,
δοίθα, ι ςιναδλία πρεπύμενα να δγι.
Κε όργανα κε νότες όλα' χυμε εμίς
μονάχα πος να κάτςι, ςι πες-μας ο καθίς.
Κε τότε νέτα ςκέτα
τυς λέγι το πυλί:
— Φίλι, για κυαρτέτα
Χριάζετε αφτί.
Με τι γνόςι τι δικιά-ςας,
κε τα τριφερά τ' αφτιά-ςας,
ς' όπια θέςι κι' αν σταθίτε
μυςικί δε θα γενίτε.

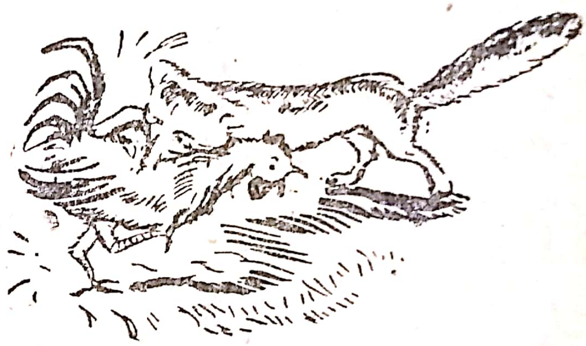
Μετάφραςι—**Δ. ΕΡΙΣΤΕΑΣ**

1) Κυαρτέτο—Μυςική ςιμφονία από τέςερα όργανα ίτε φονές.

2) Μπαςαδιόλα— } Μυςικά όργανα.
3) Βιολοντςέλο — }

(ΛΑΙΚΟ ΠΑΡΑΜΙΘΙ)

Ένας μάβρος γέρος
Ίχε έναν πετινό
Πυ τραγυδύσε νε κσιπνύσε
Το μάβρο το γέρο.

Ίρθε μια αλεπύ
Έφαγε τον πετινό,
Πυ τραγυδύσε κε κσιπνύσε
Το μάβρο το γέρο.

Ίρθε ένας σκίλος
Έπνικσε τιν αλεπύ,
Πυ έφαγε τον πετινό,
Πυ τραγυδύσε κε κσιπνύσε
Το μάβρο το γέρο.

Ίρθε ένα κσίλο
Σκότοσε το σκίλο,
Πυ έπνικσε τιν αλεπύ,
Πυ έφαγε τον πετινό,
Πυ τραγυδύσε κε κσιπνύσε
Το μάβρο το γέρο.

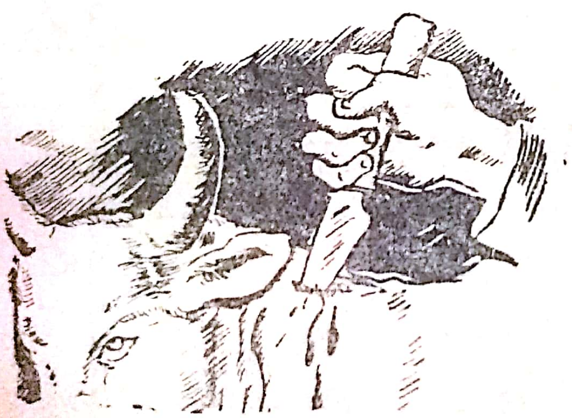

Ίρθε ι φοτιά
Έκαπςε το κςίλο,
Πυ ςκότοςε το ςκίλο,
Πυ έπνικςε τιν αλεπύ.
Πυ έφαγε τον πετινό,
Πυ τραγυδύςε κε κςιπνύςε
Το μάβρο το γέρο.

Ίρθε το ποτάμι
Έζβιςε τι φοτιά,
Πυ έκαπςε το κςίλο,
Πυ ςκότοςε το ςκίλο,
Πυ έπνικςε τιν αλεπύ,
Πυ έφαγε τον πετινό,
Πυ τραγυδύςε κε κςιπνύςε
Το μάβρο το γέρο.

Ίρθε κε το βόδι
Ίπιε το ποτάμι,
Πυ έζβιςε τι φοτιά,
Πυ έκαπςε το κςίλο,
Πυ ςκότοςε το ςκίλο,
Πυ έπνικςε τιν αλεπύ,
Πυ έφαγε τον πετινό,
Πυ τραγυδύςε κε κςιπνύςε
Το μάβρο το γέρο.

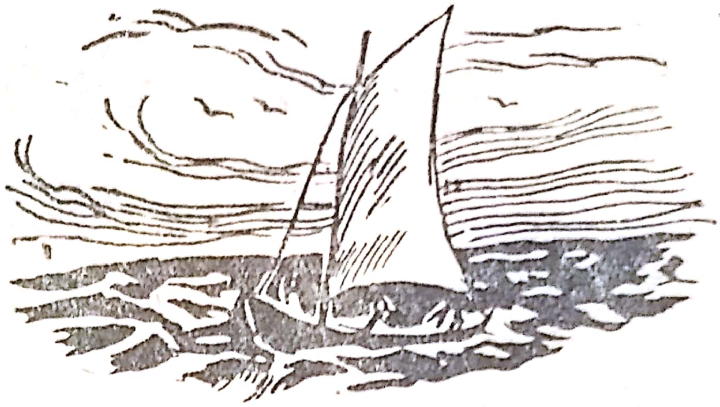
Φάνικε το άγριο χέρι
Πίρε το μαχέρι
Έςφακςε το βόδι,
Πυ ίπιε το ποτάμι,
Πυ έζβιςε τι φοτιά,
Πυ έκαπςε το κςίλο,
Πυ ςκότοςε το ςκίλο,
Πυ έπνικςε τιν αλεπύ,
Πυ έφαγε τον πετινό,
Πυ τραγυδύςε κε κςιπνύςε
Το μάβρο το γέρο.

Γράφικε ςτο χ. Γιάλτα του Μαριυπολίτικυ ραιον (Δονμπάς).

ΝΤΕΡΕΚΛΕΕΦ.

I ΠPOTEΣ EΠITIXIEΣ ΣTO BIOΛI

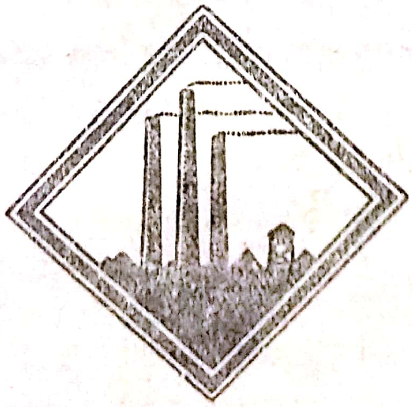

Κ. ΚΑΡΒΟΝΙΔΙ

Ι ΒΑΡΚΥΛΑ-ΜΑΣ

Για δες πος ι βαρκύλα-μας
στι θάλασα πιγένι,
τιν χερετά κ' ι θάλασα
αφροστεφανομένι.
Φισά αέρι ελαφρό,
λες σιντροφιά τις κάνι,
μαζί λες ταξιδέβυνε
στα ίσιχα πελάγι.
... Αφρίζ' ι θάλασα, γελά,
τι βάρκα νανορίζι.
Στα ίσιχά-τις τα νερά
ι βάρκα αρμενίζι.

ΣΥΧΥΜ.

ΤΟ ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

ΕΧΙ ΤΑ ΑΚΟΛΥΘΑ ΒΙΒΛΙΑ:

		Р.	К.
1.	Το πρόγραμα τις Κομιντὲρνας . . . . (στι διμοτικί)	—	50
2.	Β. ΠΙΚ. Λογοδοσία για τι δράσι τις ΕΕ τις Κομ. Διεθνός . . . » . .	—	50
3.	Ι αποφάσις τυ VII πανκόζμιυ κονκρέσυ τις Κομυνιστικίς Διεθνός. . » . .		35
4.	Λ. ΣΕΓΑΛ. Πολιτικί ικονομία . . . . » . .	5	—
5.	Γ. ΓΕΟΡΓΙΑΔΙΣ. Ι ιμπεριαλιστές ετιμάζυν νέο μακελιό . . . » . .	—	50
6.	Για τυς πιονέρυς κε το πιονέρικο κίνιμα—λόγι αρχιγόν. . . . » . .	—	80
7.	Π. ΠΟΣΤΙΣΣΕΦ. Το 1-το Τυνγύσικο παρτιζάνικο απόσπαζμα . . » . .	—	80
8.	Ν. ΤΙΧΟΝΟΦ. Σίμον ο μπολσεβίκος . . . . » . .	—	75
9.	Β. ΚΟΡΟΛΕΝΚΟ. Τα πεδιά τυ ιπόγιυ . . . . » . .	—	60
10.	Ν. ΓΡΙΓ. Ι σκαπανίς . . . . » . .	1	50
11.	ΓΡΙΓΟΡΙΕΦ. Μιάμισι κυβέντα . . . . » . .	—	75
12.	Α. ΥΛΙΑΝΟΒΑ. Τα πεδικά κε σχολικά χρόνια τυ Ιλίτζ. . . » . .	—	50
13.	Γ. ΣΕΡΕΜΠΡΙΑΚΟΒΑ. Ρίκσα . . . . » . .	—	50
14.	ΣΒΙΦΤ. Ο Γύλιβερ στι Λιλιπυτία . . . . » . .	1	55
15.	ΚΑΒΕΡΙΝ. Ο στρυθοκάμιλος Θομάς . . . . » . .	—	20
16.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Ι μακρινές χόρες. . . . . » . .	—	65
17.	Λ. ΤΟΛΣΤΟΙ. Ι τρις αρκύδες (λιθογραφία) . . . . . . » . .	—	75
18.	ΜΑΡΣΑΚ. Ι πόστα . . . . . » . . . . » . .	—	75
19.	Α. ΓΑΙΝΤΑΡ. Το πολεμικό μιστικό . . . . » . .	2	—
20.	Β. ΥΝΚΟ. Ο Γαβριάς . . . . » . .	—	45
21.	ΜΑΡΙΑΜΟΦ. Το κολχόζικο δόρο (λιθογραφία) . . (στι μαριυπ. διάλεχτο)	—	75
22.	ΓΟΡΜΠΥΝΟΒΑ. Ι φίλι-μας . . . . » . . . . » . .	—	80
23.	Γ. ΚΟΣΤΟΠΡΑΒ. Λ. Χοναγμπὲι . . . . » . . . . » . .	1	50
24.	Π. ΠΑΝΤΖ. Ο μικρὸς παρτιζάνος . . . . . . » . . . . » . .	—	50
25.	Στι μνίμι του Σ. Μ. Κίροφ (Καλιτεχν. σιλογί στι διμοτικί κε τι μαριυπ. διάλεχτο)	—	50
26.	«Νεότιτα» Αρ. 3. (Καλιτεχνικί σιλογί στι διμοτικί κε τι μαριυπ. διάλεχτο)	2	50
27.	«Νεότιτα» Αρ. 4. »—» »—» »—» »—» »—» »—»	3	—

ΣΤΙΛΤΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΝΚΕΛΙΕΣ-ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΑΛΟΓΑ ΠΟΣΑ ΣΤΙ ΔΙΕΦΘΙΝΣΙ:

ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ, ΑΠΑΤΟΒΑ 24, ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ.

ΤΙΜΙ 30 Καπ.

ЦЕНА 30 Коп.

ДОНЕЦКОЕ ОБЛАСТНОЕ
ГРЕЧЕСКОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ
ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

Μαριύπολι, Απάτοβα 24. Τιλέφονο 3-17.

ΙΠΕΦΘΙΝΟΣ ΣΙΝΤΑΧΤΙΣ: Χ. ΧΧΟΤΙΔΙΣ

Стат. форм. 186x264 2 поч. лист. — в листо 69.120. знак. Тираж 1500.

Міськліт 56. —м. Маріупіль, держдрукарня ч. 3.—Зам. № 6531